

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl samosoudcem Mgr. et Mgr. Bc. Petrem Jiříkem ve věci

žalobce: **F. J.**, narozený dne
bytem
zastoupený advokátkou JUDr. Monikou Kubičkovou
sídlem Bezděkovská 53, Strakonice

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 6. 2025, č. j.,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne ze dne 3. 6. 2025, č. j., **se ruší** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** nahradit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši **16 702,14 Kč**, a to ve lhůtě 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právní zástupkyně.
- III. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci, stručný obsah žaloby

1. Česká správa sociálního zabezpečení rozhodnutím ze dne 12. 2. 2025, č. j. X, rozhodla postupem dle § 56 odst. 1 písm. a) a § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) o odnětí invalidního důchodu žalobce. Rozhodnutí vycházelo z posudku posudkového lékaře ze dne 5. 2. 2025 v jehož rámci byl stav žalobce hodnocen dle kap. XIII, odd. C, položky 2c přílohy vyhlášky č. 59/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity), když zjištěný pokles pracovních schopností žalobce činil 25 %. V případě žalobce se tak nejednalo o invaliditu.
3. V rámci námitkového řízení bylo provedeno další posouzení stavu žalobce. Žalovaná vycházela z posudku posudkového lékaře ze dne 9. 5. 2025, dle něhož byl stav žalobce hodnocen totožným způsobem – dle kap. XIII., odd. C, položky 2c přílohy vyhlášky o posuzování invalidity s poklesem pracovních schopností žalobce o 25 %. Na základě toho byly námitky žalobce žalovanou rozhodnutím ze dne 3. 6. 2025, č. j. X zamítnuty a prvostupňové správní rozhodnutí potvrzeno.
4. Žalobou ze dne 16. 6. 2025 se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí žalované. Současně brojí i proti rozhodnutí o námitkách, kterým bylo původní rozhodnutí potvrzeno. Uvádí, že jeho zdravotní stav byl posudkovými lékaři nesprávně a neúplně posouzen, neboť mezi roky 2022 a 2025 došlo k jeho zhoršení a nově trpí dalšími postiženími, což však nebylo v posudcích zohledněno; naopak byl učiněn závěr o „zlepšení“ zdravotního stavu. Dále uvádí, že posudkové závěry vycházejí z chybného údaje o jeho pracovní době, když posudková lékařka mylně uvedla, že pracuje jako lesní dělník 40 hodin týdně, ačkoliv je schopen pracovat pouze přibližně 4 hodiny denně. Ačkoli žalobce tuto skutečnost vysvětlil v námitkách, závěry posudku nebyly přehodnoceny a lékařka naopak uvedla, že jeho stav je stabilizovaný a umožňuje běžný pracovní úvazek. Podle žalobce jsou rozhodnutí žalované nepřezkoumatelná, jejich závěry nemají oporu v podkladech a zhoršení jeho zdravotního stavu je posudkově chybně hodnoceno jako zlepšení. Domáhá se proto zrušení obou rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.

II. Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 15. 7. 2025 shrnula dosavadní procesní vývoj věci. Uvedla, že vypracovaný posudek Institutem posuzování zdravotního stavu splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti a vypořádává se se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Dle žalované posuzující lékař jednoznačně vymezil rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce.
6. S ohledem na námitky žalobce žalovaná navrhla důkaz posudkem Posudkové komise MPSV ČR, která je ve smyslu ustanovení § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení povolána k posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce pro účely přezkumného řízení.
7. V závěru vyjádření navrhla podanou žalobu jako nedůvodnou zamítnout.

Shoda s prvopisem potvrzuje J.M.

III. Průběh ústního jednání

8. Dne 26. 1. 2026 proběhlo ve věci ústní jednání, při kterém účastníci setrvali na svých dosavadních podáních.
9. Při jednání provedl krajský soud jako důkaz protokol o jednání posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 10. 11. 2025 a posudek z téhož dne. Na dalším dokazování žalobce s ohledem na posudek posudkové komise netrval.

IV. Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů, vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších zákonů, dále jen „s. ř. s.“), což je v této věci pro posouzení důvodnosti podané žaloby zásadní.
11. Žaloba je důvodná.
12. Dle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění platí, že *pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %*.
13. Podle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění platí, že *jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně*.
14. Dle § 39 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění platí, že *při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu, a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav, c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován, d) schopnost rekvalifikace^{34b}) pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával, e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %, f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek*.
15. Krajský soud k tomu předně uvádí, že rozhodnutí o přiznání či změně výše invalidního důchodu je závislé na odborném lékařském posouzení. Pro přezkumné soudní řízení je k takovému posouzení povolána podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí. Tato komise je oprávněna k celkovému posouzení zdravotního stavu osoby a její pracovní způsobilosti, jakož i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě a jejím stupni. Posudek komise pak krajský soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad obsažených v § 77 odst. 2 s. ř. s.
16. „*Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila.*“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2022, č. j. 10 Ads 360/2020-63, bod 22). K požadavkům kladeným na posudek též možno odkázat příkladem i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2019, č.

j. 8 Ads 331/2018-37, bod 13, dle kterého „[a]by byl posudek jednoznačný, úplný a přesvědčivý, je třeba, aby se vypořádal se všemi relevantními podklady a přezkoumatelnou úvahou z nich vyvodil závěry podstatné pro posouzení zdravotního stavu osoby.“ „Posudek splňuje pouze v případě, že se v něm posudková komise vypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, přihlédne k účastníkem řízení udávaným potížím, výsledkům sociálního šetření a lékařským zprávám. Své závěry musí posudková komise náležitě podložit a odůvodnit. Je nezbytné, aby posudek obsahoval vysvětlení, jakým způsobem posudková komise hodnotila veškeré posudkové podklady, které z nich považovala za relevantní, případně z jakého důvodu se od závěrů uvedených v některých z nich odchýlila. Posuzovaný zdravotní stav potom musí být popsán dostatečně jasně přesně, aby nevystávaly žádné další pochybnosti. Případné chybějící či nepřesně formulované náležitosti posudku, které způsobují jeho nepřesvědčivost či neúplnost, správní orgán totiž nemůže nahradit vlastní úvahou, jelikož pro to nemá potřebnou odbornou erudici.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2015, č. j. 6 Ads 299/2014-25, bod 13).

17. Z posudku posudkové komise MPSV a protokolu o jejím jednání plyne, že dne 10. 11. 2025 zasedla posudková komise ve složení předsedkyně – posudkové lékařky a odborného lékaře – ortopeda, tajemnice. Žalobce byl jednání posudkové komise přítomen a při jednání posudkové komise byl vyšetřen. Posudková komise uvedla diagnostický souhrn, popsala podklady pro své posouzení a popsala svůj posudkový závěr, včetně pracovní anamnézy žalobce. Komise uvedla, že posudkový závěr z posudkových jednání ze dne 5. 2. 2025 a ze dne 9. 5. 2025 ve smyslu neuznání žádného stupně invalidity nelze potvrdit. K datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní dle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění. Šlo o invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2, písm. a) zákona o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 306/2008 Sb., nešlo o invaliditu druhého nebo třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) nebo c) zákona o důchodovém pojištění, ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35 %, nedosahoval však více než 49 %.
18. Komise dále konstatovala, že s použitým posudkovým kritériem se shoduje – v případě žalobce je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí stav podřazený pod kapitolu XIII, odd. C, položka 2c přílohy k vyhl. 359/2009 Sb. Míra omezení hybnosti kloubní na HKK by mohla komisi vést ke zvážení použití dolní hranice taxačního rozmezí, nicméně na rozdíl od lékařů IPZS volí komise horní hranici taxačního rozmezí MPPS 35 %. Komise akceptovala rozsah pracovní činnosti žalobce. Jeho stav nelze hodnotit jako stabilizovaný, v průběhu kontrol invalidity je jednoznačně doloženo další zhoršování zdravotního stavu. Zdravotní postižení žalobce však není takového stupně, závažnosti a rozsahu, aby odůvodňovalo stanovení vyšší míry poklesu pracovní schopnosti. Ostatní poruchy zdravotního stavu uvedené v předchozích částech posudkové rozvahy pracovní potenciál limitují a na dlouhodobě nepříznivém stavu se podílí jen v menší míře. Dále posudková komise reagovala na jednotlivé námitky stran dosavadních posudků, explicitně hodnotila žalobcem uváděné položky dle vyhlášky a z jakého důvodu nelze tyto položky použít včetně otázky volby rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého stavu žalobce.
19. Krajský soud vyšel z uvedeného posudku posudkové komise, která přezkoumala zdravotní stav žalobce v řádném složení. Posudková komise stanovila úplnou klinickou diagnózu, přičemž přihlédla k subjektivním potížím žalobce, k odborným lékařským nálezům a

vlastním odborným zjištěním. Na základě těchto podkladů označila rozhodující zdravotní postižení způsobující dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav.

20. Jestliže posudková komise stanovila úplnou klinickou diagnózu, označila rozhodující zdravotní postižení způsobující dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, to podřadila příslušné položce vyhlášky a svůj závěr o tom odůvodnila, zabývala se dalšími zdravotními postiženími žalobce a odůvodnila svůj závěr o poklesu pracovních schopností žalobce nejméně o 35 %, nedosahoval však více než 49 %, pak považuje soud posudek posudkové komise za úplný a přesvědčivý.
21. S ohledem na obsah samotného posudku nepovažuje krajský soud za nutné opakovat vypořádání vznesených námitek odborného rázu, přičemž namítané nedostatky předcházejících posudků byly posudkovou komisí napraveny. Zejména poté v části, ve které žalobce v žalobě validně popisuje svůj zápis jako písařský omyl, když v profesním dotazníku mylně uvedl, že pracuje 48 hodin v týdnu.
22. Krajský soud má proto za prokázané, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobce v důsledku jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu činila nejméně 35 %, nedosahovala více než 49 % k datu vydání napadeného rozhodnutí. Jedná se tak o invaliditu prvního stupně a žalobou napadené rozhodnutí z tohoto důvodu nemůže obstát, neboť vychází z nesprávně zjištěného skutkového stavu.

V. Závěr a náklady řízení

23. S ohledem na konstatovanou vadu napadeného rozhodnutí krajský soud rozhodnutí žalované zrušil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.) a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Žalovaná je v dalším řízení právním názorem krajského soudu vázána (§ 78 odst. 5 s. ř. s.); důkazy provedené v řízení před soudem přitom žalovaná zahrne mezi podklady pro nové rozhodnutí (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).
24. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl.
25. Žalovaný, který neměl v soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. V případě úspěšného žalobce vznikly náklady v souvislosti s jeho právním zastoupením advokátkou.
26. Pokud jde o procesně úspěšného žalobce, v jeho případě jsou náklady řízení představovány odměnou advokátky za zastupování v řízení o žalobě za tři úkony právní služby (převzetí věci, žaloba a účast na jednání) ve výši $3 \times 4\,620$ Kč dle [§ 9 odst. 5, § 7 bod 5 a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění platném od 1. 1. 2025] a v náhradě hotových výdajů za tři úkony právní služby v částce 3×450 Kč (§ 13 odst. 3 a 4 téže vyhlášky), celkem tedy 15 210 Kč.
27. Dále náhrada promeškaného času dle § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 tarifu, cesta Strakonice – České Budějovice a zpět – 4×150 Kč = 600 Kč.
28. Dále cestovné – 120 km; 5,9 Kč/km náhrada; nafta 34,10 Kč; spotřeba 4,5 l; celkem cestovné 892,14 Kč.

29. Tedy $15\,210\text{ Kč} + 600\text{ Kč} + 892,14\text{ Kč} = 16\,702,14\text{ Kč}$. Tuto částku je žalovaná povinna uhradit žalobci ve lhůtě 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupkyně.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6,

Brno.

O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

České Budějovice 26. ledna 2026

Mgr. et Mgr. Bc. Petr Jiřík v.r.
samosoudce